

**Закон за изменение и допълнение на
Закона за енергията от възобновяеми източници**

(обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 38 и 91 от 2018 г., бр. 41 и 65 от 2020 г., бр. 9 и 21 от 2021 г., бр. 42 и 102 от 2022 г., бр. 11, 54, 86 и 106 от 2023 г.)

§ 1. В чл. 5 се създава ал. 11:

„(11) Когато за присъединяването на обекти за производство на енергия от възобновяеми източници изграждането, разширението и реконструкцията на съоръжения за присъединяването към електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа включва поземлени имоти, които са в непосредствена близост до приоритетната зона, срокът по ал. 8 се прилага и по отношение на съоръженията на съответната мрежа, преминаваща през тези имоти.“

§ 2. В чл. 17 ал. 1 се създава т. 9:

„т. 9. прилагане на най-бързата административна и съдебна процедура при обжалване по административен и съдебен ред при реализацията на инвестиционен проект за изграждане на централа за производство на енергия от възобновяеми източници и на съоръженията, необходими за присъединяването на централата, реконструкцията и модернизацията на мрежите, включително при обжалвания, свързани с опазването на околната среда и биологичното разнообразие.“

§ 3. Чл. 22 се изменя така:

„Чл. 22. (1) Към всяка община се създава център за административно обслужване, който при подадено искане от потребители на административни услуги предоставя указания и информация за процедурите при изграждане, реконструкция или модернизация на енергийни обекти за производство на енергия от възобновяеми източници, съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия, термопомпи, съоръжения за съхранение на енергия, включително на електрическа и топлинна енергия, както и съоръженията за присъединяването на енергийните обекти и съоръженията за съхранение на енергия към съответната електрическа мрежа, и съоръженията за присъединяването на енергийните обекти за производство на топлинна енергия и енергия за охлаждане към топлопреносната мрежа.

(2) Центърът за административно обслужване организира процедурите за предоставяне на административни услуги по издаване на административни актове по Закона за устройство на територията във връзка с искания за разрешаване изграждането на енергийните обекти по ал. 1 и други административни актове за разрешаване присъединяването към съответната електрическа или топлопреносна мрежа.

(3) Центърът за административно обслужване чрез интернет страницата на общината и по друг подходящ начин оповестява наръчника по чл. 7, ал. 2, т. 16.

(4) За издаване на разрешение за строеж за изграждане на обект за производство на енергия от възобновяеми източници се подава искане в съответния център за административно обслужване, за което следва да са изпълнени разпоредбите на глава осма, раздел II от Закона за устройство на територията.

(5) Центърът за административно обслужване предоставя на оператора на съответната електропреносна, електроразпределителна или топлопреносна мрежа информация за всяко издадено разрешение за строеж, включително за случаите по чл. 17, ал. 5, което е основание за сключване на договор за присъединяване. Центърът за административно обслужване предоставя на оператора необходимите документи, удостоверяващи вещното право върху имота, върху който ще се изгради енергийният обект, и издадената виза за проектиране.

(6) Центърът за административно обслужване уведомява лицето, подало искането за административни услуги, относно пълнотата на представената информация и документи в срок до:

1. 30 дни, когато искането за предоставяне на административни услуги е за енергиен обект, който ще се изгражда в приоритетна зона от определените в плана по чл. 5, ал. 2;

2. 45 дни, когато искането за предоставяне на административни услуги се отнася за енергиен обект за производство на енергия от възобновяеми източници, който ще се изгражда извън приоритетните зони, определени в плана по чл. 5, ал. 2.

(7) Когато представената към искането по ал. 4 информация и документи са непълни или не отговарят на изискванията на глава осма, раздел II от Закона за устройство на територията, съответният център за административно обслужване посочва това в уведомлението.

(8) Лицето, подало искането, отстранява непълнотите и несъответствията в документите и/или представя допълнително необходимите документи и информация в 30-дневен срок от датата на получаване на уведомлението.

(9) За начална дата на съответната процедура за издаване на разрешение за строеж се счита датата на потвърждаване на пълнотата на подадените документи/искането от центъра за административно обслужване.

(10) Центърът за административно обслужване организира съгласуване на график за изграждане на заявения обект и въвеждането му в експлоатация между заявителя, компетентните органи по Закона за устройство на територията и оператора на съответната мрежа, към която обектът ще бъде присъединен. Центърът следи за спазването на определените в графика срокове.

(11) Графикът по ал. 10 следва да предвижда срок за издаване на разрешението за ползване или удостоверението за въвеждане в експлоатация не повече от две години от подаване на искането по ал. 4, освен когато лицето, подало искането, не е поискало по-дълъг срок. При вятърни електрически централи

разположени в морето този срок е не повече от три години. При извършването на модернизация на енергиен обект за производство на енергия от възобновяеми източници, за съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия и за съоръжения за съхранение на електрическа енергия, както и за съоръженията за тяхното присъединяване към съответната мрежа, срокът е не повече от една година. Графикът и предвидените в него срокове са задължителни за заявителя, компетентните органи по Закона за устройство на територията и оператора на съответната мрежа, към която енергийният обект ще бъде присъединен.

(12) Съответният срок по ал. 11 се удължава с периода на провеждане на процедури по съдебно и извънсъдебно решаване на спорове във връзка с подаденото искане.”

§ 4. Създават се чл. 25б и чл. 25в:

„Чл. 25б. (1) Срокът за издаване на разрешение за строеж, когато такова се изисква по Закона за устройство на територията, за инсталиране на оборудване за слънчева енергия и на съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия, включително на инсталации за слънчева енергия в сгради, в съществуващи или бъдещи изкуствени конструкции, с изключение на изкуствени водни площи, при условие че производството на енергия от слънчева енергия или съхранението на енергия не е основното предназначение на тези изкуствени конструкции, е не повече от три месеца.

(2) Срокът за издаване на разрешение за строеж, когато такова се изисква по Закона за устройство на територията, е не повече от един месец за съоръжения за слънчева енергия с обща инсталирана мощност до 20 kW, включително за потребители на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници и общности за възобновяема енергия.

(3) При неполучаване на отговор в регламентирания в Закона за устройство на територията срок за издаване на разрешение за строеж от главния архитект на община след потвърждаване на пълнотата на подадените от заявителя документи за съоръжения за производство на електрическа енергия от слънчева енергия с обща инсталирана мощност до 20 kW, разрешението за строеж се счита за издадено, когато инсталираната мощност на тези съоръжения за производство на електрическа енергия от слънчева енергия не надвишава предоставената електрическа мощност на присъединен към електрическа мрежа обект за потребление на електрическа енергия на краен клиент.

Чл. 25в. (1) Срокът на процедурите по присъединяване на термopомпи с обща инсталирана мощност до 50 MW е до три месеца от подаване на искането за присъединяване до сключване на договора за присъединяване. При термopомпи, използващи геотермална енергия, с обща инсталирана мощност до 50 MW този срок е до един месец. В срока не се включват проектирането и строителството на съоръженията за присъединяване, реконструкцията и модернизацията на електрическите мрежи, свързани с присъединяването на термopомпите. Срокът може да бъде удължен от потребителя в сроковете на валидност на издаденото му

становище и сключения предварителен договор.

(2) Краен клиент може да инсталира в сграда, присъединена към електроразпределителната или затворената електроразпределителна мрежа и върху недвижим имот към нея в урбанизирана територия, термопомпа с:

1. с инсталирана електрическа мощност до 12 kW;

2. с електрическа мощност до 50 kW, инсталирана от потребител на собствена енергия от възобновяеми източници, за която електрическата мощност на инсталацията за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници на потребителите на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници възлиза най-малко на 60 % от електрическата мощност на термопомпата.

(3) В случаите по ал. 2 крайният клиент може да подаде уведомление до оператора на електроразпределителната или затворената електроразпределителна мрежа.

(4) В 14-дневен срок от получаване на уведомлението по ал. 3 операторът на електроразпределителната мрежа или на затворената електроразпределителна мрежа се произнася относно това дали е необходимо присъединяване на термопомпата по реда на наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката. Операторът на електроразпределителната мрежа или на затворената електроразпределителна мрежа може да откаже да присъедини термопомпите, като посочи причините за отказа."

§ 5. В чл. 47, ал. 1, т. 7 след думите „съдържание на биоетанол“ се добавя „и/или етери“ и думата „произведен“ се заменя с думата „произведени“.

§ 6. В чл. 50, ал. 5 се отменя.

§ 7. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 3 след думите „за целите на производството на електрическа енергия“ се добавя съюзът „и“, а думите „и транспортни горива“ се заличават.

2. В т. 31 се създават букви „т“, „у“, „ф“, „х“ и „ц“:

„т) фузелови масла, получени при алкохолна дестилация;

у) суров метанол от сулфатно изваряване при производството на целулоза от дървесина;

ф) преходни култури, като междинните и защитните култури, които се отглеждат върху площи, където поради кратък вегетационен период производството на хранителни и фуражни култури е ограничено до една реколта и при условие че тяхното използване не води до нужда от допълнителна земя и също при условие че съдържанието на органични вещества в почвата се запазва, когато се използват за производството на биогорива за сектора на въздухоплаването;

х) култури, отглеждани върху земи със силно влошено качество, с изключение на хранителни и фуражни култури, когато се използват за производството на

биогорива за сектора на въздухоплаването;

ц) цианобактерии.“

3. В т. 32 се създават букви „в“, „г“, „д“ и „е“:

„в) увредени култури, които не са годни за употреба във веригата на хранителните продукти или фуражите, с изключение на вещества, които са били умишлено модифицирани или замърсени, за да отговарят на това определение;

г) битови отпадъчни води и производни, различни от утайки от пречистване на отпадъчни води;

д) култури, отглеждани върху земи със силно влошено качество, с изключение на хранителни и фуражни култури и суровини, изброени в част А на настоящото приложение, когато не се използват за производството на биогорива за сектора на въздухоплаването;

е) преходни култури, като междинните и защитните култури, с изключение на хранителни и фуражни култури и суровини, изброени в част А на настоящото приложение, които се отглеждат върху площи, където поради кратък вегетационен период производството на хранителни и фуражни култури е ограничено до една реколта и при условие че тяхното използване не води до нужда от допълнителна земя и също при условие че съдържанието на органични вещества в почвата се запазва, когато не се използват за производството на биогорива за сектора на въздухоплаването.“

4. В т. 54 думите „Зони за изграждане“ се заменят с „Приоритетни зони за развитие“;

5. Създават се т. 71 и 72:

„71. „Оборудване за слънчева енергия“ е съвкупност от съоръжения, които могат да преобразуват слънчевата енергия в топлинна енергия или електрическа енергия.

72. „Съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия“ е съоръжение за съхранение на енергия, комбинирано с енергиен обект за производство на енергия от възобновяеми източници достъпът до мрежата, на което се осъществява чрез едни и същи съоръжения за присъединяване.“

Допълнителна разпоредба

§8. Този закон въвежда изисквания на член 1, точка 7 от Директива (ЕС) 2023/2413 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 година за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001, Регламент (ЕС) 2018/1999 и Директива 98/70/ЕО по отношение на насърчаването на енергията от възобновяеми източници и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/652 на Съвета (ОВ, L от 31 октомври 2023 г.) и на Делегирана Директива (ЕС) 2024/1405 на Комисията от 14 март 2024 година за изменение на приложение IX към Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на добавянето на суровини за производството на биогорива и биогаз (ОВ, L от 17 май 2024 г.).

Заклучителна разпорежба

§9. В Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 107 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 18 от 2004 г., бр. 18 и 95 от 2005 г., бр. 30, 65 и 74 от 2006 г., бр. 49, 55 и 59 от 2007 г., бр. 36, 43 и 98 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 82 и 103 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 35 и 47 от 2011 г., бр. 38, 54 и 82 от 2012 г., бр. 15, 20, 23, 59 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 17, 35, 48 и 56 от 2015 г., бр. 42, 47 и 105 от 2016 г., бр. 51, 58, 102 и 103 от 2017 г., бр. 7, 38, 57, 64, 77, 83, 91 и 103 от 2018 г., бр. 17, 41 и 79 от 2019 г., бр. 25, 38 и 57 от 2020 г., бр. 9 и 21 от 2021 г., бр. 8, 9, 99 и 102 от 2022 г., бр. 11, 12, 84, 86 и 96 от 2023 г., бр. 16, 27 и 39 от 2024 г.) в § 1, т. 23 от допълнителните разпоредби след думите „съхранение на електрическа енергия“ се добавя „съхранение на топлинна енергия“.